

BIHAMI JENŐ – FEHÉR ISTVÁN

A VII. Kerületi Rendőrkapitányság körzeti megbízotti alosztályán létrehozott akciócsoport működésének tapasztalatai*

2008 áprilisában a budapesti rendőrfőkapitány rendészeti helyettese parancsnoki eligazításon feladatként határozta meg a kerületi rendőrkapitányságok közrendvédelmi osztályvezetőinek, hogy tekintsék át az irányításuk alá tartozó osztály működését, és lehetőség szerint tegyenek javaslatot a hatékonyabb működést elősegítő változtatásokra.

Az utasításnak megfelelően a Budapesti Rendőr-főkapitányság VII. Kerületi Rendőrkapitányságának akkori közrendvédelmi osztályvezetője – jelenleg kapitányságvezető-helyettese – átvilágította a kerületi közrendvédelmi szolgálat munkavégzését.

A szakmai és személyzeti ismérvekre, szolgálattervezési és statisztikai adatokra, az aktuális bűnügyi helyzetre, valamint lakossági és önkormányzati visszajelzésekre egyaránt kiterjedő vizsgálat egyik sarkalatos megállapítása az volt, hogy az osztályon működő körzeti megbízotti alosztály tagjainak lakossággal való kapcsolattartása, bűnügyi információszerző tevékenysége és az eme információkon alapuló akció- és portyaszolgálatok végrehajtása nem a követelményeknek megfelelően történik, és ebben a formában nem szolgálja kielégítően a kerület lakosainak igényeit.

Erzsébetváros frekventált elhelyezkedése, valamint bűnügyi fertőzöttsége és veszélyeztetettsége megkívánja egy olyan gyors reagálását, kellő szakmai tapasztalattal, hely- és személyismerettel felvértezett alegység működtetését, amelynek tagjai a bűncselekmények helyszínén azonnal és hatékonyan képesek lefolytatni az adatgyűjtést és tanúkutatást, majd szükség esetén meg tudják kezdeni a forró nyomon üldözést.

A lefolytatott vizsgálat számba vette a rendőrkapitányság meglévő osztályainak és alosztályainak lehetőségeit az említett magas színvonalú helyszíni adatszerző tevékenység végrehajtása tekintetében.

---

* Az adatgyűjtésben segítséget nyújtott Szilágyi Ferenc rendőr hadnagy, a körzeti megbízotti akciócsoport vezetője.

A körzeti védelmi osztály munkatársai a klasszikus körzeti megbízotti feladatok, így az általános ügyiratok feldolgozása, fogadóórák megtartása, a bíróságoktól, ügyészségektől és más hatóságoktól érkező megkeresések teljesítése, illetve a személy- és vagyonőri tevékenység ellenőrzése mellett a szükségesnél kisebb mértékben és kevésbé eredményesen tudnak részt venni a felderítő munkában.

Az ór- és járőrszolgálati osztály szolgálatban lévő járőrei a belvárosi kerületekre általánosan jellemző módon nagy leterheltséggel és váltásonként viszonylag kis létszámban végzik napi munkájukat. A kapitányság ügyeletére befutó nagyszámú bejelentés nyomán lefolytatott elsődleges rendőri intézkedések körülményei nem minden esetben teszik lehetővé az említett, szakmai szempontból minden kívánalomnak megfelelő adatgyűjtést. További probléma a járőri állomány egyéb jellegű igénybevétele, elsősorban elővezetés, átkísérés, biztosítási vagy csapaterős feladatok formájában.

A rendőrkapitányság büntügyi osztályán belül működő készenléti osztály 24 órás váltásonként két nyomozót vezényel szolgálatba, de az azonnal végrehajtható büntetőeljárás cselekmények – elsősorban kihallgatások és házkutatások –, valamint a más szervek által küldött megkeresések teljesítése nem teszi lehetővé a felderítő munkában való folyamatos részvételt.

A bűnüldözési osztály és a vizsgálati osztály nyomozói és vizsgálói – ismét utalva itt a belvárosi kerület büntügyi helyzetére – nagy ügyszám mellett, jelentős adminisztrációs terheket viselve végzik szolgálatukat, így a kézben lévő bűntények folyamatos feldolgozása mellett szintén kevesebb időt tudnak szánni az általános adatszerző és felderítő tevékenységre.

Mindezek alapján tehát szakmai igény merült fel egy speciális alegység felállítására, amelynek tagjai elsősorban a lakosság biztonságérzetét kiemelten veszélyeztető bűncselekmények – lakásbetörések, gépjárműfeltörések, közterületi rablások, besurranásos lopások és az idősek sérelmére elkövetett úgynevezett „trükkös” lopások – felderítésében és megelőzésében támogatnák a büntügyi szolgálatot.

A közrendvédelmi osztályvezető tervei szerint a körzeti megbízotti osztályon belül egy körzeti megbízotti akciócsoportot szeretett volna létrehozni. Ennek érdekében a VII. kerületben addig meglévő tizennégy körzeti megbízotti körzetet hét nagyobb körzetre kívánta összevonni. Minden új körzetben egy klasszikus körzeti megbízotti feladatokat ellátó rendőr, valamint két függetlenített akció körzeti megbízott látna el szolgálatot.

Az adott körzeten belüli egyik akció körzeti megbízott a rablások és a gépjárművekkel kapcsolatos – tehát közterületen elkövetett – bűncselekmé-

nyek, míg a másik a betöréses, besurranásos és „trükkös” lopások felderítésére szakosodna.

A függetlenített rendőrökből álló tizennégy fős akciócsoport egy csoportvezető közvetlen irányítása alatt, de a körzeti megbízotti alosztályon belül működne.

A csoporton belül szakosodott körzeti megbízottak szoros kapcsolatot tartanak a büntügyi osztály, ezen belül elsősorban a bűnüldözési alosztály vezetőjével, nyomozóival és vonaltartóival. Mivel leterheltségük miatt a nyomozók az indokoltnál kevesebb időt tudnak közterületen tölteni, a körzeti megbízottak a büntügyi szolgálat meghosszabbított karjaként (vagy ha úgy tetszik, szemeként és füleként) a területen beszerzett célirányos információkkal tudnak hatékonyan segíteni a nyomozások eredményes befejezését, illetve egyfajta összekötő kapocsként szolgálnának a lakosság és a rendőri szerv között.

Külön előny, hogy a csoport felállítása a körzeti megbízotti alosztályon belül történne, hiszen így rálátásuk lehet a klasszikus körzeti megbízotti munkát végző kollégák munkájára is. A vezényléses szolgálati munkaidőrendszer lehetőséget ad a rugalmasabb szolgálatszervezésre.

Az akciós körzeti megbízottak az ügyeleti szolgálattal folyamatosan kapcsolatot tartva minden esetben megjelenhetnek a korábban említett kiemelt bűncselekmények helyszínén, széles körű adatgyűjtést, tanúkutatást, és szükség esetén, forró nyomon üldözést végrehajtva. Mindeközben az általános büntügyi helyzet elemzése alapján célirányos portya- és közbiztonsági akciószolgálatokat láthatnak el, ennek következtében az állampolgárok több rendőrt látnak a közterületen, így növekszik a szubjektív biztonságérzetük.

A 2008-as felmérés idején a BRFK VII. Kerületi Rendőrkapitányság Körzeti Megbízotti Alosztályának állománytáblája a következők szerint alakult (1. számú táblázat).

Az akciócsoport létrehozása kapcsán a következő állománytábla-módosítás terve merült fel (2. számú táblázat).

Amint látható, a beosztotti státusok tekintetében ötfős többlet jelentkezik, ez az öt- és járőrszolgálati alosztályon betöltetlen mozgóőri státusok átminősítése útján biztosítható lenne.

A közrendvédelmi osztályvezető az elgondolásairól beszámolt a főkapitány rendészeti helyettesének, ő pedig egyetértett az akciócsoport létrehozásával, és teljes mértékben támogatta. Utasítást adott, hogy amennyiben a Budapesti Rendőr-főkapitányság költségvetése lehetővé teszi, a tervezett státusmódosításokat végre kell hajtani, a feladatokat az új irányelveknek

1. számú táblázat
A körzeti megbízotti alosztály állománytáblája

	létszám (fő)	beosztási kategória	rendfokozati maximum
alosztályvezető	1	I/VI.	alezredes
csoportvezető	1	I/V.	alezredes
körzeti megbízott	16	II/IV.	főtörzsszázlós

2. számú táblázat
Az állománytábla módosítása az akcióscsoport létrejöttékor

	létszám (fő)	beosztási kategória	rendfokozati maximum
alosztályvezető	1	I/VI.	alezredes
körzeti megbízott	7	II/IV.	főtörzsszázlós

KÖRZETI MEGBÍZOTTI AKCIÓCSOPORT

csoportvezető	1	I/V.	alezredes
körzeti megbízott (akció)	14	II/IV.	főtörzsszázlós

megfelelően, de a Magyar Köztársaság Rendőrségének Körzeti Megbízotti Szabályzatában foglaltak maximális figyelembevételével át kell alakítani, és minderről tájékoztatni kell Erzsébetváros Önkormányzatát.

2008. június 12-én az ismertetett állománytábla-módosítási javaslatot a BRFK Humánigazgatási Szolgálat vezetőjén keresztül felterjesztettük Budapest rendőrfőkapitányának.

Az engedélyezési eljárás után, 2008. november 1-jétől – Budapesten egyedülálló módon – megkezdte működését a BRFK VII. Kerületi Rendőrkapitányság Körzeti Megbízotti Alosztályának Akciócsoportja.

Az akcióscsoport működése

Kezdetekben a csoport tizennégy fős beosztotti létszámából mindössze öt hely betöltésére került sor, ők azonban a körzeti megbízotti alosztály legtapasztaltabb, legnagyobb hely- és személyismerettel felvértezett munkatársai voltak. A meglévő létszám decemberig nyolcra növekedett. Az állomány feltöltésénél a későbbiekben is elsődleges szempont volt a minőségi követelmények előtérbe helyezése.

A közrendvédelmi osztályvezető a csoport vezetésével egy fiatal, de tapasztalt és ambiciózus hadnagyot bízott meg, aki a kezdetektől szívügyének tekintette az általa vezetett alegység sikeres működtetését.

A csoport működtetése során már az indulástól érezhető volt egy jó értelemben vett elitizmus kialakulása; erős presztízst jelentett az egységhez bekerülni, akár a hagyományos körzeti megbízotti beosztásokból, akár a járőrszolgálatról, sőt más kapitányságok állományából is. Az általánosan kialakult nézet szerint a csoportban megszerzett beosztás az egyenruhás tiszthelyettesi karrier csúcsa. Ennek oka leginkább abban keresendő, hogy a csoportban a hagyományos értékrend szerinti, klasszikus rendőri munka végezhető túlzott adminisztrációs terhek nélkül. A közterületen, bűncselekmények helyszínén végrehajtott adatszervező, bűnmegelőző és felderítő rendőri tevékenység hasznossága és érdekes, változatos mivolta nem vonható kétségbe.

Mindez természetesen azt is lehetővé teszi, hogy a jelentkezők kiválasztásánál magasabb követelményeket állítsanak, így például figyelembe vehetők olyan, helyi szinten általában kevésbé megkövetelhető tulajdonságok, mint a kiváló fizikai állapot, a magas szintű kommunikációs készség, az önálló döntéshozás képessége vagy a hagyományos értelemben vett elhivatottság a rendőri szakma iránt.

A csoport vezetőjének elmondása szerint az általános követelményeken túl a jelentkezőnek három fontos kritériumnak kell megfelelnie: szeressen, tudjon és akarjon dolgozni az adott beosztásban.

Korábban megfigyelhető volt, hogy a bűnügyi szakterület iránt érdeklődő körzeti megbízottak bizonyos idő után áthelyezésüket kérték valamely bűnügyi egységhez. Ezt a folyamatot a VII. Kerületi Rendőrkapitányságon részben átvette az akciócsoportba történő elvándorlás. Mégsem mondhatjuk azt, hogy a nyomozói állomány utánpótlása látja kárát e jelenségnek, az akciócsoport ugyanis egyfajta hidat alkot a közrendvédelmi és bűnügyi szolgálati ágak között. Az eredeti elgondolásban még csak elméleti szinten létező kapcsolat a gyakorlatban kiválóan megvalósult és életképesnek bizonyult.

A körzeti megbízotti akciócsoporthoz hasonló egységek létrehozása megnyugtató megoldást jelenthet a két, hagyományosan legnagyobb és legfontosabb rendőri szolgálati ág összekapcsolására, összekovácslására. Az „akció kmb-sek” – ahogy nevezik őket – az eredeti terveknek megfelelően, napi kapcsolatot ápolnak a bűnüldözési alosztály nyomozóival, különös tekintettel a kiemelten kezelendő bűncselekmények vonaltartóira. A bűnüldözési alosztályvezető folyamatosan átadja az aktuális büntetőeljárások során felmerülő,

közterületi adatgyűjtéssel megválaszolható információkéréseket, a csoport tagjai pedig azonnal továbbítják a tudomásukra jutott adatokat.

Az így lezajló információcsere nem kötelező, erőltetett elemként jelentkezik a körzeti megbízottak és a nyomozók napi szolgálata során, hanem valódi eredményeket jelentő, mindenki által üdvözölt kapcsolatként. A bűncselekmények helyszínén lefolytatott adatgyűjtésekről készített szakszerű jelentések immár bűnügyi szempontokat is figyelembe véve készülnek, ami igen pozitív visszhangra talált a nyomozói állományban. A közös munka közben pedig a körzeti megbízottak folyamatosan megtapasztalják és megtanulják a nyomozói és vizsgálói munka alapjait, így napi feladataikat mindezek ismeretében, a büntetőeljárásban való felhasználhatóság szempontjait figyelembe véve végzik.

A sikeres felderítések kapcsán beazonosított elkövetők elfogásának gyakorlati végrehajtása szintén a két szolgálati ág együttműködésének fényes bizonyítéka. Tekintettel a nyomozók adminisztrációs leterheltségére, valamint arra, hogy soraikban több, viszonylag kevés közterületi tapasztalattal bíró munkatárs található, rendszeressé vált az akciócsoport felkérése a bűnügyi nyomozások során szükségessé váló elfogások és előállítások végrehajtására, illetve a házkutatásokban való közreműködésre.

Az előállítások és elfogások során nagy előnyt jelent a körzeti megbízottak jelentős személyismerete, hiszen információik vannak a bűnelkövetők valós tartózkodási helyéről, szokásairól, esetleges agresszív vagy szokési hajlamairól, így megelőzhetők az ilyen ismeretek hiányából adódó szakmai hibák vagy rendkívüli események.

A csoport tagjainak mindennapi munkavégzése során felmerülő nagy mennyiségű információ rendszerezése útján sikerült feltérképezni a kerületben bűncselekmény elkövetéséből élő személyeket és bűnözői csoportokat. Az így kialakított saját „adatbázis” ezek után összehasonlíthatóvá vált a bűncselekmények szemtanúi által megadott személyleírásokkal, illetve megfelelő alapot adott a fényképről történő felismerésre bemutatások végrehajtásához. Sokszor előfordult, hogy grafikus szakértő által készített fantomkép, illetve térfigyelő vagy biztonsági kamera távoli, homályos felvételei pozitív azonosításhoz vezettek az akciócsoport jóvoltából.

Ugyancsak a hely- és személyismeretnek, illetve a közterületen töltött szolgálatnak köszönhető, hogy az „akciós körzeti megbízottak” kiválóan szót értenek a bűncselekmények sértettjeivel vagy tanúival – akik között sok az idős és fiatalkorú –, ezáltal olyan információkhoz is hozzájutva, amelyek másként rejtve maradnának a hatóság előtt.

Az akciócsoport tagjai a kerület lakosságának körében is egyre nagyobb tiszteletnek örvendenek, intézkedéseik száma és szakszerűsége kimagaslóan alakult, ezért a kapitányság vezetése lépéseket tett a csoport létszámának növelésére.

2009 májusában a közrendvédelmi osztályvezető javaslatot tett nyolc betöltetlen közrendvédelmi státusz (fogdaőr, mozgóőr, járőr és járőrvezető) átminősítésére a körzeti megbízotti alosztály akciócsoport javára.

A javaslatot – összhangban a BRFK körzeti megbízotti szolgálatok hatékonyságának növelésére kiadott intézkedési tervével – engedélyezték. 2009. október 1-jétől tehát a következők szerint módosult a körzeti megbízotti alosztály állománytáblája (3. számú táblázat).

3. számú táblázat
Az alosztály új állománytáblája

	létszám (fő)	beosztási kategória	rendfokozati maximum
alosztályvezető	1	I/VI.	alezredes
körzeti megbízott	7	II/IV.	főtörzsszázlós

KÖRZETI MEGBÍZOTTI AKCIÓCSOPORT

csoportvezető	1	I/V.	alezredes
körzeti megbízott (akciós)	22	II/IV.	főtörzsszázlós

A jelenleg is érvényes állománytábla a megbízott, illetve adott munkakörbe tervezett beosztottakat is figyelembe véve teljes egészében feltöltött; a csoportban örvendetes módon három nő is dolgozik.

Az akciócsoport vezényléses munkarendben látja el szolgálatát, de a csoportvezető ennek keretein belül a lehető legrugalmasabban, az éppen aktuális közbiztonsági és bűnügyi operatív helyzetre, illetve speciális feladatokra tekintettel készíti el a szolgálatvezénylést. A csoport fele egyenruhában, míg a másik fele civil öltözetben teljesíti szolgálatát. Ennek nagy jelentősége van az operatív információszerző, megelőző és felderítő munkában. Gyakorlatként alakult ki, hogy a polgári ruhában szolgálatot teljesítők járőröznek a kerületben, és amennyiben olyan cselekményt észlelnek, amely nem igényel sürgős beavatkozást, de befolyásolja a lakosság szubjektív biztonságérzetét, EDR rádión értesítik az egyenruhás társaikat, akik a szükséges intézkedést lefolytatják. Ezzel a rendszerrel a civil ruhások nem fedik fel rendőri mivoltukat, így továbbra is fedettek tudnak maradni. Előfordult azonban olyan is, amikor polgári ruhában gyanús személyeket követtek az Erzsébet körúton, akik épp betörni igyekeztek. A cselekmény elkövetése után a körzeti megbízottak még a

lépcsőházban tetten érték őket, megtalálva náluk az ellopott értékeket és a betöréshez használt eszközöket. A csoportvezető hetente kétszer-háromszor tart általános jellegű eligazítást, a soron kívül jelentkező célirányos szolgálati feladatok esetében azonban külön eligazítás megtartása szükséges.

A csoport tagjainak rendelkezésére áll egy olyan mobiltelefon, amelynek hívószámát megadják mindazon állampolgároknak, akikkel kapcsolatba kerülnek, így a sokszor túlterhelt segélyhívók vagy városi számok kiküldésével juthatnak a lakosságtól származó információkhoz.

A növekvő létszámmal egyre stabilabban kialakítható egy belső munkamegosztási rendszer az egységben belül. Két körzeti megbízott például állandóan a VII. kerületi lakcímmel vagy tartózkodási hellyel bíró, személykörözés hatálya alatt álló vagy elfogatóparancs alapján körözött személyek felkutatásával foglalkozik. Ennek érdekében napi szinten egyeztetnek a kapitányság körözési előadójával, aki átadja nekik a bíróságoktól és más, nem rendőri szervektől érkező elfogatóparancsokat. Ilyen módon az akciócsoport tagjai havonta átlagosan 25 körözött személyt fognak el, ez az összes körözés miatti elfogásaink számának több mint fele.

A rendőrkapitányság bűnügyi osztálya által folytatott nyomozásokban elrendelt személykörözésekről szintén soron kívül értesülnek a körzeti megbízottak. Ha a keresett személyek kerületi lakosok, vélt tartózkodási helyeiket különböző napszakokban és sűrűn visszatérve ellenőrzik, ez szintén meghaladná a nyomozók és vizsgálók lehetőségeit.

A csoport az alaptevékenysége mellett közbiztonsági, közlekedési, bűnügyi, körözési és idegenrendészeti akciókban vesz részt, továbbá az önkormányzattal, a tűzoltósággal és a vámhatósággal együttműködve ellenőrzéseket hajt végre.

A kapitányságvezető-helyettes az akciósok kiemelt feladatának tartja a rendészeti társszervekkel, civilszervezetekkel, az önkormányzattal, a tanintézményekkel, valamint a kerületben élő, dolgozó vagy szórakozó állampolgárokkal való kapcsolattartást. Köszönőlevelek sokasága igazolja őt; kettőt olyan sértettek írtak, akik korábban visszakapták eltulajdonított értékeiket a rendőroktől, mintsem hogy értesültek volna a sérelmükre elkövetett büncselekményről. A csoport tagjai mindkét esetben éjszakai járőrszolgálatot láttak el, és igazoltatás közben bukkantak a kétes eredetű mobiltelefonra, illetve laptopra. A készülékek adatbázisában megtalálva a jogos tulajdonosok adatait, a rendőrök ébresztették a sértetteket, akik csak ekkor értesültek arról, hogy besurranásos lopást, illetve zseblopást követtek el a sérelmükre.

Végül egy jellemző statisztikai adat: a körzeti megbízotti alosztály akciócsoportja 2011 első félévében 171 elfogást és 170 előállítást végzett. Ha ezt összehasonlítjuk az akciócsoport működése előtti időszakokkal (2008. első félév), a létszámfeltöltés kezdeti szakaszának időszakával (2009. első félév) és a működés második évének időszakával (2010. első félév), érdekes következtetést vonhatunk le (4. számú táblázat).

4. számú táblázat
Előállítások és elfogások számának összehasonlító statisztikája
(2008–2011)

	2008	2009	2010	2011
	első félév			
előállítás	41	192	266	170
elfogás	11	28	86	171

Az adatokból világosan kitűnik, hogy az akciócsoport működése előtti időszakhoz képest (2008. első félév) az előállítások száma 414, az elfogásoké pedig 1554 százalékkal nőtt (2011. első félév).

Érdeemes megvizsgálni a 2010. első félévi és a 2011. első félévi adatokat, mert ott az előállítások 36 százalékos csökkenését regisztrálhattuk. A megoldáshoz tudnunk kell, hogy a 2011 januárjában megtartott körzeti megbízotti értekezleten a kapitányságvezető-helyettes az intézkedések minőségének javítását szorgalmazta. Ennek keretén belül kérte, hogy – ha lehetőség van rá – csökkentsék a személyazonosság igazolásával kapcsolatos előállításokat, ily módon töltsenek több időt a közterületen. Az előállításoknál elsősorban a mintavétel és a bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatti előállításokra helyezték a hangsúlyt. Ezzel egy időben, mivel a körzeti megbízottak többet tartózkodtak a közterületen, duplájára nőtt a bűncselekmény elkövetésén tetten ért és körözött személyek elfogása is, így a kívánt eredményt elértük.

Néhány kiemelkedően sikeres intézkedés ismertetése

Ahogy a leírtakból világosan kitűnik, a körzeti megbízotti alosztály akciócsoportjának egyik legnagyobb érdeme, hogy tevékenységében átmenetet alkot a közbiztonsági és bünyügyi szolgálati ágak között, feloldva ezzel a két szakterület képviselői között látszólag vagy ténylegesen fennálló esetleges ellentéteket. Az akciócsoport munkájának általános jellegű bemutatása után né-

hány sikeres intézkedés ismertetésével is alá kívánjuk támasztani a hasonló jellegű egységek létjogosultságát.

2010. június 4-én ismeretlen tettes a VII. kerület Blaha Lujza téri aluljáróban, a kövezeten fekvő és alvó hajléktalant egy fa asztallábbal megütötte. A magához téró sértett felállt, hogy védje a testi épségét, mire az elkövető egy tapétavágó késsel többször megszurta, majd elmenekült a helyszínről. A sértett nyolc napon túl gyógyuló, súlyos sérüléseket szenvedett.

Tekintettel a helyszín jellegére, illetve a sértett életkörülményeire, az elsődleges rendőri intézkedések során lefolytatott adatgyűjtés érdemi információt nem hozott a felszínre. Az akciócsoport körzeti megbízottai azonban többhetes, széles körű információszerző tevékenységbe kezdtek, amelynek során elsősorban a belvárosi kerületekben élő hajléktalankat kutatták fel és hallgatták meg, illetve tanulmányozták a környező kerületi rendőrkapitányságok azon rendőri intézkedéseinek iratait, amelyek hajléktalank elleni támadások kapcsán keletkeztek.

A kezdeti halvány nyom után egyre inkább kezdett körvonalazódni egy súlyos bűncselekmény-sorozat. Több fedél nélküli ember is arról számolt be, hogy egy agresszív férfi megtámadta őket, általában ököllel ütötte az arcukat, majd elvette tőlük csekély értékeiket. A személyleírások minden esetben megegyeztek az alapügy elkövetőjéről adott leírással; nyilvánvalóvá vált tehát, hogy valaki hajléktalank sérelmére követ el rablásokat; feltehetően a Blaha Lujza téri eset is az értékek megszerzésére irányult, az áldozat váratlan ellenállása azonban feldühítette az elkövetőt, ezért kést ragadott.

Az akciócsoport további négy olyan hajléktalankat kutatott fel, akiket valószínűsíthetően ugyanaz a személy rabolt ki. A sértetteket beszállították a rendőrkapitányságra tanúkihallgatás céljából. Az elkövetőről rendelkezésre álló, egyre részletesebb személyleírás alapján pedig immár a gyanúsított személyének felderítésére is kiterjesztették adatszerző tevékenységüket.

A személyleírás jellegzetes pontja volt a férfi mellkasának bal oldalán látható tenyérnyi tetoválás. 2010. július 29-én az akciócsoport rendőrei igazoltattak egy férfit, aki szinte minden szempontból megfelelt a sorozat-bűncselekmény elkövetőjéről adott leírásoknak.

Az igazoltatással szerzett adatok alapján az ügyben eljáró nyomozók fényképről történő felismerésre bemutatásokat tartottak a körzeti megbízottak által felkutatott sértetteknek. A pozitív felismerések alapján immár személyre vonatkozó megalapozott gyanú állt a nyomozók rendelkezésére, sor kerülhetett a gyanúsított kihallgatására és a további bizonyítási eljárásra. A rendőrségi nyomozás 2011 szeptemberében vádemelési javaslattal ért véget.

2011. május 9-én egy Erzsébetvárosban élő idős hölgyet telefonon felhívott egy magát rendőr századosnak kiadó férfi, és közölte, hogy a hölgytől korábban ellopott ékszereket a rendőrség megtalálta, és azokat hamarosan visszaszolgáltattják neki. A hölgy sérelmére valóban történt lopás az év márciusában, amikor magukat rendőrnek kiadó elkövetők bejutottak a lakásába, és a sértett figyelmét elterelve onnan ékszereket tulajdonítottak el. Mivel azonban a sértett akkor nem tett feljelentést a rendőrségen, a „százados” telefonüzenetére gyanút fogott, és felvette a kapcsolatot a VII. Kerületi Rendőrkapitánysággal. A körzeti megbízotti akciócsoport tagjainak is tudomására jutott az esemény, így előkészületeket tettek arra, hogy a bejelentő lakásába érkező személyeket intézkedés alá vonják. A csoport rendőrei elrejtőztek a sértett lakásában, illetve figyelőpozíciókat vettek fel az utcán.

Az esti órákban az árendőr ismét telefonált, ekkor elmondta, hogy tudomása van arról, hogy az idős hölgygel egy rokona is együtt él. Azt az utasítást adta, hogy a rokon menjen el egy megadott címre, és ott átveheti az ellopott ékszereket. Az elkövetők nyilván így akarták elérni, hogy kiszemelt idős áldozatuk egyedül maradjon a lakásban.

A rokon látszólag beleegyezett a dologba, és elindult a kijelölt címre; útközben mindvégig szemmel tartották az akciócsoport rendőrei, óva testi épességét; ügyelniük kellett azonban arra, hogy az elkövetői csoport tagjai is megfigyelik a rokon útvonalát.

Rövid időn belül a „százados” ismét telefonált, elmondta, hogy átadta az ékszereket (ez természetesen nem volt igaz, hiszen a megadott címen a rokon nem talált senkit). A telefonáló árendőr jelezte, hogy a lakásban tartózkodó hölgynek alá kell írnia egy átvételi elismervényt, amelyet hamarosan elvisz hozzá a „rendőr” két kolléganője.

Az utcán figyelő akciósok észlelték, hogy egy jármű érkezik a ház elé, amelyben egy férfi és három nő ül. Két nő felment a sértett lakásába, egyikük a jegyzőkönyv aláírásának színjátékával elterelte a hölgy figyelmét, miközben a másik módszeresen elkezdte átkutatni a lakást. Ekkor fogták el őket a helyiségben rejtőzködő valódi rendőrök, miközben az utcán tartózkodó kollégáik a járműben maradó két embert vonták intézkedés alá.

Zárszó

A kerületi és városi rendőrkapitányságok szervezeti felépítésének ismeretében kijelenthetjük, hogy a közrendvédelmi és bűnügyi alegységek közül a

körzeti megbízotti alosztályon érdemes leginkább létrehozni a bemutatott akciócsoportot. A körzeti megbízottak hagyományosan a legnagyobb hely- és személyismerettel felvértezett rendőrök, beosztásukkal eredendően együtt jár a közbiztonsági, bűnügyi, közlekedési és rendészeti feladatok vegyes végrehajtása.

Véleményünk szerint azonban hasonló egység felállítására – jellegeből adódóan – csak nagyvárosi környezetben van szükség, és csak abban az esetben, ha biztosítani lehet, hogy a csoport tagjai szolgálati idejük legalább hetven-nyolcvan százalékát a közterületen töltsék. Szintén gondoskodni kell arról, hogy az alegységbe jelentkezők gondos válogatásával olyan ütőképes, összetartó és kiemelkedő szakmai felkészültséggel jellemzett csapat álljon össze, amelynek tagjai a területi szervek speciális egységeinek feladatait – operatív adatszerző és műveleti tevékenység – helyi szinten, a helyi viszonyokra vetítve és az illetékességi szabályokat figyelembe véve képesek végrehajtani.